

[Kirkegaard.]

Hvis vi vil komme landbruget til hjælp i den nuværende situation ved at lette amtsskatterne, tror jeg ikke, det kan gøres ad anden vej end ved at gøre amtsskatterne konjunkturbestemte; det er i øvrigt ikke noget nyt, det blev påbegyndt allerede i 1933. Så vidt jeg ved, blev diskussionen derom optaget igen sidste år på foranledning af min partifælle hr. Skytte, den nuværende højtærede landbrugsminister. Jeg tror som sagt ikke, der er anden vej at gå, hvis landbruget skal have en væsentlig lettelse i amtsskatterne, end at gøre disse konjunkturbestemte. Over en ikke alt for lang sammenhængende periode med lave forrentningsprocenter vil det formentlig have størst virkning. Det står i forbindelse med, at enhver lettelse, enhver forbedring for landbruget, i øvrigt også enhver forbedring af driftsudbyttet af mere varig karakter, kapitaliseres og derved efterhånden mister sin gode virkning. Fordelen ved en konjunkturbestemt rente kan ikke kapitaliseres eller i hvert fald kun i ganske ringe grad. Derfor har en sådan foranstaltning virkning ud over det første ejerskifte. Det er almindelig kendt, og det er også nævnt her i dag bl. a. af den højtærede indenrigsminister, at det er den linje, regeringen ønsker at følge. Det ved det ærede medlem hr. Thisted Knudsen, og derfor tror jeg i og for sig, at der er gode udsigter til, at vi sammen kan nå et fornuftigt resultat.

Hvad angår sognerådernes beføjelse til at fastsætte ligningsforholdet mellem skat på fast ejendom og skat på indkomst, vil jeg gerne sige, at jeg er betænkelig ved yderligere at indskrænke det kommunale selvstyre. Jeg ved da heller ikke bedre, end at det ærede medlem hr. Thisted Knudsens politiske meningsfæller, som har et absolut solidt flertal i det amt, hvor jeg bor, Ringkøbing, og et stort flertal i de fleste af amtets sognekommuner, ser på dette problem på ganske samme måde.

Med hensyn til ligningsforholdet i de rene landkommuner kalder det jo ikke på de store modsætninger, men vi ved jo alle sammen, at kommunernes struktur er meget forskellig, og derfor vil jeg være villig til at være med til at se på dette problem. Men på forhånd må jeg sige til det ærede medlem

hr. Thisted Knudsen, at de tal, det ærede medlem opererer med i lovforslaget, tror jeg vil give ganske utilstrækkelige rammer i så henseende.

Mere principielt vil jeg gerne gøre den bemærkning, at når jeg enten her i salen eller udenfor hører fremsat det krav, at vi skal tilstræbe et skattesystem, der opfordrer til dygtighed, foretagsomhed, sparsommelighed o. s. v., så siger jeg til mig selv, at det er rigtigt, et sådant skattesystem skal vi søge at nå. Men jeg mener, at et sådant krav kolliderer ganske voldsomt med kravet om mindre faste skatter og større indkomstskatter. Indkomstskat er jo i sin natur og sit princip en skat direkte på dygtighed og de andre gode egenskaber, jeg nævnte før. Det er anderledes og modsat med faste skatter. Under faste skatter får den dygtige mulighed for en opsparing til egen fordel, altså en præmiering af dygtighed og de andre gode dyder.

Dernæst skal jeg nævne, at de beregninger, der er foretaget for at belyse virkningerne af en delvis omlægning fra faste skatter til indkomstskatter, synes at tyde på, at det ikke forrykker forholdet væsentligt for den almindelige bondegård, men som det vist også blev nævnt af den højtærede indenrigsminister, får de store gårde en skattelettelse, medens de mindre landbrug får en større skat. Hvis det er tilfældet, og det forekommer mig ikke på forhånd usandsynligt, så må det mane til lidt varsomhed, for det vil med andre ord sige, at vi måske kommer til at yde den mere velhavende medborger en skattelettelse på den mindre velhavendes bekostning. Når man kender forholdene i en landkommune indefra, sådan som jeg mener at gøre det, så må jeg sige, at det er jeg ikke særlig begejstret for at være med til. Jeg har ønsket at nævne dette, fordi det nu engang hører med til billedet af den eller de ændringer, som eventuelt skal gennemføres, men i øvrigt kan jeg på mit partis vegne tilsige en villig behandling af problemerne heromkring.

Sluttelig skal jeg nævne, at jeg ikke har noget imod at stemme for det foreliggende forslag til folketingsbeslutning. Jeg mener ganske vist, at det er overflødigt, for forslag om tilskud til de offentlige veje er jo bebudet fremsat snarest, og man kan faktisk ikke